

Prenumerationspris $\frac{1}{4}$ år Kr. 2: - $\frac{1}{2}$ " " 1: -	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl , Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: $\frac{1}{4}$ år Kr. 3: - $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	---	--

När julen stundar.

Det är liv och rörelse i gator, gränder, butiker och på torgen. Framför varje skådefönsterskocka sig både unga och gamla. Till och med ordningens väktare smyger sig ett ögonblick från sin post och tar alla de lockande, rara sakerna — lockbetet, som affärsmännen så skickligt utlagt — i beskådande. Bland de nyfiknaste äro naturligtvis barnen, ty för dem har öppnat sig en ny värld och julen leker dem mest i hågen med alla sina håvor.

Fridens och glädjens högtid! — Sinnena stämmas mildare och glädjen lyser i ögonen på nästan envar. Hos de äldre och gamla går tanken tillbaka till barnåren, då julglädjen var mer omedelbar och ej uppblandades med denna världens omsorger. Somliga finna därvid att världen är en helt annan nu än den var då och jämlra sig över den „nya tiden“, likaså skall ett annat släkte göra efter dem och så släktled efter släktled.

Julglädje och julfrid. Dessa äro de käraste gästerna i varje hem, när det studar till jul. I synnerhet julglädje försöka människorna tillägna sig på mångahanda sätt. Man anser att man kan köpa den för pengar ur de mångfaldiga affärerna, varom ovan nämnts. Men icke alltid och ej helt vill det lyckas, om man har än så stort lekamtligt överflöd, är julglädjen oftast ej hel. Den fullkomliga jul-

glädje vi utan undantag så längtansfullt åstunda har ej sitt säte i vårt hus utan den bor på Guds berg, den går i spåren av stjärnan från Betlehem, som ej leder bort men hem. Det är denna stjärna, som för med sig den julglädje som är fullkomlig.

Julfriden följer medglädjen av sig själv, ty där glädje råder, råder frid, emedan dessa två äro tvillingssystrar, vilka sällan skiljas.

Underbar måste julen i sanning vara för dem som fått julens kungabarn till gäst, de hungra och trösta icke enbart efter det som förgängligt är utan fastmer nedlägga de sina håvor för julens konung och bedja honom, att han måtte välsigna dem och skänka den frid, som världen icke giva kan. S-I.

Luciefest.

Den 13 ds firade ungdomsföreningen „Enighet“ Luciefest å Svenska skolan. Luciefesten firades på sedvanligt sätt med sång, luciebrud osv.

Kaffeborden voro smakfullt dekorerade med blommor och grönt och samvaron angenäm.

Runö har fått radiotelefon.

För någon tid sedan installerade Styrelsen för vattenvägarna

*Kustbon tillönskar
sina vänner en treu-
lig och glad jul!*

Red.

radiotelefon på Runö. Runö, som förut varit åtminstone under vintermånaderna fullständigt isoleerat, har således nu efter många om och men satts i tillfälle att meddela sig med yttervärlden.

Birkas Folkhög- och lantmannaskola.

Under den närmaste tiden införas vid skolan jämväl träslöjd som undervisningsämne. Som gåva från Sverige har skolan fått mottaga en rikhaltig kollektion slöjdverktyg. Sedan jämväl en kunnig slöjdlärare anställt, kan skolans ledning förverkliga en länge närd plan att införa även denna viktiga gren av hemslöjd, som så intimt ansluter sig till bygdens näringsliv.

Även utomstående beredas tillfälle att deltaga i slöjdundervisningen efter anmälan hos skolans rektor, som meddelar villkoren.

Lantmän!

Till samling kring yrkesintresserna.

Tiderna äro dåliga — därom äro vi alla ense. Prisen på lantbrukets produkter ha dalat och, vad värre är, produkterna äro svårsålda, ty hela samhällets köpkraft har betänkligt nedgått.

Under sådana förhållanden gripes lantmannen lätt av en modlöshet, som nära hänger samman med hans egen syn på sitt yrke och därför är så segsliten. Arbetet vid gården lö-

per i en bred och jämn fåra från årstid till årstid; i naturmakternas tecken, vilka framstå som omutliga lagar, ser han blott sin maktlöshet. Sin insats i fråga om yrket mäter han blott med det mått av grovarbete han förmår nedlägga och står därför lamslagen inför sådana företeelser som fallande konjunkturen, oveten om, vilken utomordentlig rol idén och företagardviljan spelar här såsom överallt i livet.

Lantbruket, så otacksamt som affär, är dock de stora möjligheternas yrke. För växternas avkastning finnes ingen gräns utskrivnen, i valet av odlingsväxter kan han fritt välja de mestgivande och i fråga om dessas förädling har han ej gjort vad görras kan ej heller prövat och tillbörligligen utnyttjat olika grenar av lantbruket.

All sådan företagsamhet har eller hade dock ett värde, som kan mäta sig med det dagliga arbetet på jorden och i stallarna, ty det gäller att ej blott framodla produkter utan i lika hög grad att ge dessa värde av säljbar handelsvara. För allt sådant saknar den enskilde möjligheter att genomföra. Mjölken förädlas till smör och ost med större framgång i andelsmejeriet än i hemmet, potatisen, vilken som sådan under förhandenvarande omständigheter ej kan avyttras, kan måhända i form av potatismjöl få avsättning men förutsätter då en förarbetning i stort för gemensam räkning. Och gäller det att förbättra ängs- och betesmarker, trädgårds och fruktodling m. m., kunna jämväl sådana strävanden genomföras billigare och med utsikt till bättre resultat, om lantmännen besluta sig för åtgärder för gemensam räkning. Den livande kraft och större sakkännedom, som en månghövad, av gemensamma intressen besjälad grupp yrkesidkare förfogar över att ej tala om större materiella resurser — allt detta borgar för att goda resultat kunna uppnås. Och tider sådana som de förhandenvarande mana enträget att anlita alla tillbudsstående möjligheter undan ett hotande läge. I enig samverkan ha vi ett medel, som hjälper oss fram och vilket vi ej må lämna oanvänt.

E—d.

Lantmännen diskutera yrkesfrågor.

Den 6 ds. sammankommo Nucköbönder till Birkas folkhög- och lantbruksskola för att överlägga om åtgärder för det beträngda lantbruket. Sammankomsten, vid vilken ett 30-tal bönder närvaro inleddes av rektor Fredrik Erlund, som redogjorde för och värdesatte olika produktionsriktningar inom lantbruket i de nordiska länderna, Anknytande dessa produktionsriktningar till förhållanden i Estland, gav talaren nya uppslag för lantbrukets produktion och rekommenderade sammanslutning av lantmännen för tillvarataganda av dessas intressen.

Mötet tillsatte en kommitté, som i samråd S. O. V:s styrelse borde planlägga det tilltänkta samarbetet och uppgöra förslag till stadgar.

Meddelande.

Svenska församlingens härst. nyligen utnämnda, kyrkoherde har ännu ej trätt i tjänstgöring men enligt telegram från Svenska Sjömansvärderna i Uppsala anländer pastor Lund med Kalevipoeg den 17 ds.

A. Stahl,

Kyrkorådets ordförande.

Obs.!

Alla medlemmar av Sv S:t Mikaelsförs., vilka ännu ej erlagt sin medlemsavgift ombedjas göra det med det snaraste.

Kyrkokassören.

Ur naturens stora bok.

Hjärtat.

Rik på underbara företeelser är naturen, och människan som dess högst organiserade väsen är det största undret i skapelsen. Som sådan framstår hon närmast för vetenskapsmannen, som inför varje upptäckt alltjämt ställes inför nya problem i naturens outgrundliga värld.

Huru framstår ej hjärtat, som blott är en blodfull muskel av en knytnäves storlek, i sin oavbrutna verksamhet livet igenom som ett under av fullkomning. Des uppgift är att upprätthålla det närande blodets ständiga kretsgång till lungor och kroppens alla gömslen. Medan andra organ domna under arbete och behöva vila, klappar hjärtat utan återvändo dag och natt. Puls-lagen kunna väl variera i antal mellan 60 och 100 i minuten, vilka gränstal ange den vuxne i vila och arbete, men håller sig normalt vid talet 70. Även känsloutbrott gör att hjärtat klappar fortare, vilket människan uppfattat som orsak i st. f. verkan och fördenskull betraktar hjärtat som själens och de varma känslornas säte. „Ett dåligt huvud hade han, men hjärtat det var gott“, säger general Sandels om Sven Dufva, då denne ensam slogs mot en hel armé och Chopin, som skrivit så mycken känslomättad musik, lät föra sitt hjärta från främlingslandet Frankrike till sitt hemland Polen.

För, värde läsare, flata handen mot vänstra sidan av din bröst-korg! I trakten av bröstvärtan känner du ditt hjärta slå — om kvällen, då du går till vila som om morgonen, då du vaknar. Så har det klappat under hela din levnads många år med alla dess upplevelser i sorg och i glädje. Blodet, livets varma dryck, drives av denna motor genom ådror, som förgrena sig likt grenarna på ett träd ut till kroppens alla gömseln och tillbaka till hjärtat. En tiondedels liter per sekund, men redan under ett dygn tiotusen l. och under en levnad på sjuttio år 250 miljoner l. Ges det någon motor i hela världen, som kan mäta sig med detta livets ur, som aldrig dras upp, sällan repareras eller justeras, men går utan återvändo?

Vad är det då, som driver hjärtat outtröttligt dag och natt under sjuttio långa år? Ingenting annat än livets väktrapp till rörelse, som kallar alting ur livets natt till uppståndelsens morgon i varats värld, som väcker våren ur vinterns iskyla, som driver blomman till utveckling av all sin skönhet, som kommer fjärlin att krypa fram ur puppan och veckla ut sina brokiga vingar.

Dock har även hjärtats takt sin begränsning. Varje organism alstrar förbränningsprodukter, som ge oss trötthetskänsla och kräver vila, om blott för en sekund. I rytmer av verksamhet och vila går därför allt arbete. Så och hjärtats. För varje slag stannar det för en sjättedels sekund för att skölja bort giftet. Så är då även detta organ underkastat livets eviga lagar. Under en levnad om 60 år vilar hjärtat faktiskt fulla 6 år.

Trots att hjärtat sålunda kan liknas vid en automobil, ett organ, som rör sig självt, måste det som ett organ i kroppen anpassa sig för dess behov. I hjärtats högra förmaksvägg finnes inbyggd en apparat, som efter sin upptäckare fått namnet Tavaras knut. Mot denna slå kolsyremolekylerna, som är den slag blodet för med sig, då det från kroppen återvänder till hjärtat och framkallar en retning, som medelst nervledningar föras vidare till de andra delarna av hjärtat. Ha vi nu försenat oss på väg till ångaren och sprungit det sista stycket, producera våra muskler mer än vanligt kolsyra, som med blodet föres till hjärtat. Lik en hagelskur slå nu kolsyrans molekyler mot Tavaras skiva, som ögonblickligen anmäler: det produceras någon städes i kroppen mycket kolsyra! Full fart! Och då börjar hjärtat slå allt hastigare, blodet rusar till lungorna, där det befrias från giftet och återvänder i strida floder för att genom hjärtat nå de organ, som behöva dess nyförvärvade närande kraft. Och när vi så i lugn sitta på båten, anmäler signalskivan på nytt: minska! Då blir pulsen åter lugn.

Stolt och självmedveten går människan upphöjd över naturens djur- och växtvärld, som hon lärt behärska och utnyttja för sina syften. Men den upprätta gången, som givit henne andens starka vapen, innebär fysiskt en svaghet och en fara. Hennes gång är balanserande osäker, om vi jämföra henne med djuren, som ha stödet av fyra lemmar, och hennes hjärta, som nödgas driva blodet lodrätt upp och ned, är utsatt för vida större påfrestningar än djurkroppen med dess vågräta läge.

Sin härskarställning i naturen har människan sålunda fått köpa för det dyra pris, som avsteg från naturens eviga lagar betingar, för priset av ett onaturligt levnadssätt och ett hjärta, som, så idiealiskt i byggnad och funktion det är, dock så ofta blir ett offer för de starka påfrestningar det är utsatt för, som ofta brister i förtid och därmed avklipper sin stolta bärrares livstråd. *E—d.*

Lokalföreningen i Leksand har till insamlingen för Runöborna till Riksföreningens expedition översänt 50 kronor, utgörande kollekt vid lokalföreningens Gus-

taf Adolfs-fest, meddelas i Allsvensk Samling.

Mina hotade en hamn på Ösel med ödeläggelse.

Hamnen Jagurahu på ön Ösel hotades av en allvarlig fara. De senaste dagarnas storm har där drivit i land en tysk mina. Minan ligger omedelbart invid hamnkajen, och man fruktade att en explosion skulle förstöra hamnanläggningarna och skada de i hamnen liggande fartygen. Polisen lät utrymma hela hamnområdet och utposterade vakter, som hindrade allmänheten att närma sig det farliga området. Till slut lyckades man dock oskadliggöra minan.

Kraftig sänkning av löner, priser och hyror i Tyskland.

Hindenburg undertecknade på tisdagen den nya presidentförordningen, som har den officiella titeln „rikspresidentens fjärde förordning till tryggande av den inre freden“.

Förordningen innehåller bestämmelser dels om uppbringande av nya intäkter för riket, delstaterna och kommunerna, dels om en rad närings- och socialpolitiska åtgärder, syftande att åvägabringa en allmän löne- och prissänkning, dels bestämmelser av rent politisk art, vilka åsyfta tryggandet av lugn och ordning i landet.

Omsättningsskatten höjes till 2 procent.

För att åvägabringa jämvikt i riksfinaanserna, vilka under den återstående delen av budgetåret befarats komma att uppvisa en brist på 400 miljoner mark, har regeringen beslutat tillgripa den åtgärd som rikskanslern tidigare betecknat som sista reserven, nämligen höjande av omsättningsskatten, vilken nu höjts från 0,85 till 2% av omsättningsbeloppet. De viktigaste livsmedlen, såsom spannmål, skola emellertid icke drabbas av denna skattehöjning. Delstaterna erhålla av de belopp som inflyta genom omsättningsskattens höjning omkring 120 miljoner mark, och samma belopp kommer även att tillföras

kommunerna. I övrigt måste delstaterna och kommunerna sörja för jämvikt i sina budgetter genom nedskärning av utgifterna.

Uniformsförbud för alla politiska organisationer.

De politiska bestämmelserna till skyddande av lugn och ordning innefatta bl. a. ett generellt förbud för alla politiska partier och organisationer att låta sina medlemmar bära uniform. Riksstämman har att bestämma vilka organisationer som skola anses vara politiska. Uppenbarligen komma såväl „Reichsbanner“ som „Stahlhelm“ att drabbas av uniformsförbudet, medan hittills endast nationalsocialisterna och kommunisternas röda frontkämpförbund i de flesta delstater varit underkastade ett dylikt förbud.

Politisk borgfred 20 dec. — 3 jan.

Vidare stadgas att en allmän politisk borgfred skall råda under tiden från och med 20 december till och med 3 januari. Under denna tid äro alla politiska möten och all politisk propaganda medels plakat och flygblad förbjudna.

Vidare stadgas förordningen strängare och snabbare bestraffningar än hittills av missfirmelser av politiska motståndare och för ärekränkande beskyllningar.

Situationen i Tjintjou upprör Tokiopressen.

Från Tokio telegraferas: Härvarande tidningar uttala sig allskarpare om läget i Tjintjoudistriktet, som påstås vara olidligt genom sin oklarhet. Japan ford- rar att Tsjanghsuliang drar bort sina trupper, och då den senare ej synes vara villig att böja sig för denna fordran och uppenbarligen understödes av regeringen i Nanking återstår ej annat för Japan än att låta vapnen tala och med våld fördriva kineserna från Tjintjou, som är en viktig nyckelposition och därför ej kan förbli i kinesisk besittning så länge Kinas tvist med Japan fortfar.

Japanska flygeskadrar ha återbombarderat Gunmindun och Synmin. Enligt telegram till Tokio från Mukden ha japanska flygare även bombarderat Tsjanghsuliangs trupper, som med hjälp av ett pansartåg hade besatt Tjantsuanrajonen i närheten av Inkou.

Tidningen Asahi meddelar att de japanska trupperna med artilleri beskjutit en gren av Mukden-Pekingbanan i trakten Inkou, där kinesiska järnvägs- män under engelska ingenjörers ledning utförde reparationer. En protest av banans engelske direktör Still lämnades av japanerna utan avseende.

Japanerna experimentera på Mukden-Pekingjärnvägen med pansartåg av en ny typ, som utveckla ända till 172 kilometers hastighet i timmen.

„Ny ekonomisk politik“ i Mandsjuriet.

Från Mukden meddelas till Tokio att de japanska militärmyndigheterna i Mandsjuriet förklarar, att de hålla på med att utarbete ett projekt till „ny ekonomisk politik“ för Mandsjuriet. Denna politik kommer att erkänna den öppna dörrrens princip och berättiga alla hugade utländska kapitalister att fritt placera kapital i Mandsjuriet för utnyttjande av detta lands rika naturtillgångar. För ett främjande av Mandsjuriets ekonomiska utveckling är det särskilt av nöden att nya chausséer och järnvägar anläggas, som i synnerhet böra förbinda nord-

liga Mandsjuriet med de sydmandsjuriska områdena. Utländ- det måste intresseras för Mands- juriets kommunikationer, fram- för allt Amerika, där Japan har för avsikt att med det första beställa en stor mängd automo- biler för både passagerar- och godstrafik i nordliga Mandsju- riet.

General Ma är tve- tydlig.

Från Tsitsikar har rapporte- rats till Tokio att general Ma förhåller sig ytterst tve tydligt. Å ena sidan underhandlar han allt- jämt fredligt med japanerna och har ställt i utsikt ett fruktbäran- de samarbete, men tillika har den japanska staben i Tsitsikar erfarit att Ma febrilt rustar och bl. a. i Kesjan och Hailun vär- vat 12,000 man för sin armé, som han är i färd med att re- organisera. Det emotses att Ma inom kort kommer att skrida till offensivoperationer i syfte att åter besätta Tsitsikar, där f. n. finnes blott en svag japansk gar- nison.

N. F.-rådet uppger tanken på en neut- ral zon?

Den kinesiska representanten, dr Sze har till folkförbundsrådet överlämnat en skrivelse från Nankingregeringen, vari betviv- las att general Ma skulle ha för avsikt att angripa Tsitsikar. Rå- det kommer att hålla ett offent- igt sammanträde. Det ser ut som om rådet avstått från tan- ken på att upprätta den neutrala zonen till följd av de svårigheter, som från båda parternas sida gjorts beträffande detta förslag.

Japan ansluter sig till N. F.:s resolution.

Regeringen har givit den ja- panska rådsrepresentanten Yo- shizawa instruktion att i alla de- taljer ansluta sig till Folkförbun- dets resolution, vilken avser att lägga grunden till fred i Mands- juriet. Det uppgives att Yoshi- zawa kommer att få i uppdrag att samtidigt utreda Folkförbun- dets hållning beträffande Japans krav på att få bekämpa bandit-

väsandet i Mandsjuriet, vilket skulle inryckas i en fristående reservation.

Japanerna återupp- ta sina flyggrader i Mandsjuriet.

Japanerna ha återupptagit sina flyggrader i Mandsjuriet. Tidigt på onsdagsmorgonen flögo åtta bombplan in över städerna Tsjungtsjitung och Tawa, var- vid 21 bomber nedkastades i den förstnämnda och sju i den sistnämnda staden. Tawa utsat- tes dessutom för kulspruteeld.

Nya attacker från studenternas sida.

Kinesiska studenter ha för- stört de nationalistiska partiets lokaler i Shanghai. Dessutom lära de hava avbrutit järnvägsförbin- delse mellan Shanghai och Nan- king på en punkt, belägen c:a 50 km från Shanghai.

24000 arbetslösa i Lettland.

Enligt officiell statistik fun- nos den 1 dec. i Lettland 24000 arbetslösa. Av dessa äro 11000 personer registrerade i Riga.

President Svinhufvud 70 år.

I dag fyller Finlands presi- dent Per Edvijn Svinhufvud 70 år.

„Frälsarens tempel“ i Moskva sprängdes.

Till „Lokal Anzeiger“ medde- las från Moskva att bolsjevikerna sprängt „Hram Hrista Spasi- telja“ — en av Rysslands vack- raste byggnader. Templet spräng- des med sex dynamitsatser, som voro placerade på olika ställen. Detonationen hördes över hela Moskva. Stenskärvor slungades flera hundra meter från katedra- len, och ett dammoln fyllde luften. Före sprängningen hade ordningsmilisen utrymt alla an- gränsande gator och stängt dessa för all trafik.

Guldbeläggningen på templets fem jättelika kupoler avlägsna- des förut och konstskatterna för- des till museerna. Frälsarkatedra- len byggdes till minne av segern över Napoleon, och byggningen tog ej mindre än 46 år i anspråk. Frälsarens katedral och den Iberiska madonnans tempel voro Rysslands heligaste tempel. I Frälsarens tempel fanns plats för 7000 åhörare.

Arbetslösheten i Tyskland katastrofal.

Nu 1,300,000 större än vid motsvarande tid i fjol.

Antalet arbetslösa i Tyskland har under tiden mellan den 16 och 30 november stigit med 314, 000 till 5,057,000, det är 1,300,000 mer än vid motsvarande tid föregående år.

Internationella finanskrisen.

Internationella regleringsbankens i Basel rådgivande specialutskott skall utarbeta en rapport, som skall tillställas vederbörande regeringar såsom grundval för dessas avgöranden.

De politiska avgörandena äro förbehållna en regeringskonferens, som skall äga rum sedan specialutskottet avslutat sitt arbete. Det är ännu ovisst, om rapporten kan hinna bli färdig till jul.

Sedan den amerikanska representanten av sagt sig ordförandeskapet, valdes italienaren Beneduce till ordförande i det konsultativa specialutskottet.

Upphetsning bland Kinas studenter.

Bland de tusentals kinesiska studenterna i Nanking, Peking och Shangai råder stark upphetsning och man försöker på alla upptänkliga sätt draga uppmärksamheten till den japansk-kinesiska konflikten. På måndag

afton trängde cirka 200 studenter in på bangården i Nanking, där de förhindrade expedieringen av avgående tåg. Man satte sig därpå i besittning av en nattexpress, terroriserade lokföraren och tvingade honom att sätta tåget i rörelse samt att stegra farten till den högsta möjliga. Med oerhört uppdri-ven hastighet rusade tåget i väg i riktning mot Shanghai utan att det minsta akta på signaler under vägen. En kollision med ett tåg från Shanghai undveks med knapp nöd.

Studenternas kampanj, som är synnerligen väl organiserad, synes hava till ändamål att bringa nationalregeringen i misskredit och eventuellt tvinga president Tjangkaisjek att avgå. Senare gingo 30,000 studenter i Shanghai i strejk. De strejkande kräva att regeringen omedelbart skall sända en armé till Mandjuriet.

Regelbunden zepptrafik London-USA.

Doktor Eckener befinner sig för närvarande i London. I en intervju har han uppgivit, att besöket står i samband med planen att upprätta en regelbunden zeppelin-trafik mellan London och New York. Tyska, engelska och amerikanska luftexperter komma att samarbeta.

Meningen är att Cardington och Howden skola vara de europeiska ändpunkterna för den nya luftrutten.

Jag tror, sade doktor Eckener, att tidpunkten för startandet av en regelbunden luftskeppstrafik över Atlanten är lämplig. Jag har redan diskuterat saken med lord Londonderry och sir Jon Simon, och vi hoppas erhålla brittiska regeringens sanktion.

„Sju världshistoriska misstag.“

Den kände amerikanske historikern Henrik Van Lone anser att världshistorien har att uppvisa sju misstag: Mordet på Förenta Staternas president, Abraham Lincoln, hade till följd att förlikningen mellan Nord- och Sydamerika fördröjdes en människooålder.

När tyskarna år 1917 skickade Lenin i en plomberad vagn till Ryssland, beseglade de själva undergången av enväldet i Tyskland ett år senare. Lenins ankomst till Ryssland gav anledning till en skakning i det politiska och ekonomiska livets fogar, varav världen ännu på långt när ej är botad.

Det största felet, menar Lone, begick Titus, då han förstörde Jerusalem. De från Palestina utdrivna judarna översvämmade

I gluggen.

Det är icke vidare klart väder i dag, och det gör att man icke har någon nämnvärd bra utsikt i gluggen, men som väl är äro landets gränser icke heller allt för vidsträckta, och därför har väktaren trots den rådande dimman möjlighet att hålla hemlandet under sitt vakande öga.

Häromdagen lyste det tämligen rött i landsbygden över hela Vik och jag nästan undrade om det var ungsocialisterna, som voro i farten, men efter noggrann kontroll visade det sig vara reklamplakat med väldiga röda bokstäver, som förkunnade ankomsten av en lantbrukskammareprofet vilken hade en hel rad f. d. titlar. Där stod bland annat f. d. riksdagsman, f. d. ordf. i lantbruksut-

skottet o. s. v., den och den håller tal.

Om nu ifrågavarande, sin vana trogen, „går på i ullstrumpor“ hoppas väktaren nästa gång få läsa fortsättningen av dessa f. d. titlar och då undrar jag om icke fortsättningen blir följande: f. d. konfektförsäljare, f. d. folkskoleelev tredje, andra och första kl. Som f. d. elev vid söndags-skolan bör ifrågavarande självklart icke ha rätt att åberopa, då han i sinom tid röstade mot religionslärans införande i folkskolan.

Obs. Lantbrukskammaren. Det är märkligt vad tiden fort förändras. Redan i senaste Kustbon hade läsaren det tvivelaktiga nöjet att läsa om huru namn och benämningar förvrängas, men nu går det betydligt längre. Socialisterna som hela tiden haft lantbrukaren till skottavla och bevisat hur denne får allt gratis: brödet från stallet, smöret från

kärnan, voden från skogen o.s.v. o. s. v. Dessutom har han, jordbrukaren, klått arbetarna (socialisterna) med dyra „blodspris“ för övertilödet av det matförråd som han icke själv har behov av. Nu i en handvändning har bladet slagit om. Nu äro socialisterna de rättrogna, som bäst förstå att försvara lantbrukarens intressen och för att nå sitt mål arbetas i feberkamp för att komma in i lantbrukskammaren och därigen försöka få regeringen genom tullar att skydda lantbruksprodukters prisfall. Det låter otroligt, men en del påstår att omvändelsen har kommit därigenom att de nu nära ett år varit i koalition med agrarerna, men tro det, den som vill och kan. Väktaren, som annars är stor optimist, förbehåller rätten i det här fallet, „socialisternas intresse för lantbruket, att bli pessimist.

Väktaren,

hela världen. Genom judarna utbreddes kristendomen, som blev lika farlig för det romerska världsväldet som marxismen och leninismen för den kapitaliska världsordningen.

Rabbinernas oförsonlighet var orsaken till, att judendomen ej kunde utbreda sig i Asien och Nordafrika. Mohamed lovade antaga judendomen om rabbinerna ville ändra Talmud. Rabbinerna vägrade och följden blev att Mohamed skapade sig en egen religion.

De kristna riken som år 1453 vägrade understöda Bysantz, fingo själva efteråt bittert ångra sin vägran.

Vatikanens fientlighet gentemot reformationen förorsakade att flera miljoner kristna utträdde ur den romersk-katolska kyrkans sköte.

Ett stort misstag anser Lone även det att de stater, som ha kolonier, givit invånarna i dessa möjlighet till bildning. Vildarna ha fått ett vapen i händerna, som kan bli farligt för deras herrar. De vita äro redan så gott som utträngda såväl ur Kina som ur Egypten, snart röna de samma öde även i Indien. De vita trängas alltmera tillbaka till det överbefolkade Europa.

Rön och råd för husmödrar.

Grönskerna i den dagliga kosten.

Tiden manar till sträng hushållning. Ej så fattat, att vi vore skyldiga eller ens berättigade till att neka oss närande föda, ty av dess näringsvärde är vår arbetsförmåga och arbetslust intimt beroende, men så tillvida, att vi företrädesvis betjäna oss av sådana födoämnen, som äro billiga, men äga näringsvärde och nedlägga omsorg på tillagningen, varigenom vår dagliga kost vinner i smaklighet och framförallt i omväxling.

Grönsakerna utgöra en lika förbisedd som underskattad grupp födoämnen. De innehålla däremot viktiga beståndsdelar, som våra vanligaste födoämnen, bröd, mjölk och kött sakna eller blott sparsamt innehålla. Dessa grönsaker, till vilka vi alltså räkna kål och rotfrukter: morot, rödbeta, kålrot m. fl.—de enda som under denna årstid

stå till buds — komplettera där för förut nämnda födoämnen på ett gynnsamt sätt. De giva vår kropps invecklade livsfunktioner ett mångsidigare och därmed fullständigare material.

Vi meddela härnedan några anvisningar på matrecept till ledning för den del av „Kustbons“ läsekrets, som har den ansvarsfulla uppgiften att tillreda den dagliga födan.

Kokta morötter.

Morötterna skrapas och sköljas samt skäras i jämna bitar. De kokas mjuka i saltat vatten, tillsatt med litet socker. Vattnet frånhålles och litet smör tillsättes. Grytan omskakas, så att smöret smälter och blandas med morötterna.

Kokta morötter serveras jämte potatis till köttträtter, brynt surkål, fläsksås m. m.

Stuvning på grönsaker.

1/4 kg svinkött
salt, 10 kryddpepparkorn

2 lökar

1¹/₂—2 l. vatten

1 kålrot,

1/2 l. morötter,

1 litet kålhuvud,

1—2 l. potatis.

Köttet sköljes och påsättes att koka. Då det kokat upp, tillsättes salt, de skalade lökarna, de ansade och i bitar skurna morötterna, kålroten och kålen samt en del av potatisen. Resten av potatisen ilägges så mycket senare, att den hinner bli mjuk men ej koka sönder.

Till en liknande stuvning kan även nötkött med fördel begagnas. Då utelämnas kålen, och har man mera kött, tages något mindre morot och kålrot.

Irländsk köttstuvning.

3/4 kg fårkött (bringa),

1¹/₄ l. potatis,

1 vitkålshuvud

2 lökar

1 l. vatten

salt, pepparkorn.

Köttet tvättas och skäres i bitar, större delen av fettet borttages. Köttet nedlägges därefter i gryta varvtals med hälften av den sköljda, skalade, skurna potatisen, den skurna kålen, löken, peppar och salt. Kallt vattnet påhålles. Får koka under lock i 2 timmar. Vid första timmens slut ilägges resten av potatisen.

Låda på kål och korngryn.

Korngrynsgröt och kokad, finhackad kål sammanblandas, smaksättes med salt och fylls i smord form. Litet smör lägges i bitar ovanpå. Lådan gräddas i ugn. Serveras med sås.

Husmor.

Upprorsrörelsen i belgiska Kongo griper kring sig.

Enligt vad Lokal-Anzeiger erfarit från Amsterdam ha meddelanden ingått från belgiska Kongo, enligt vilka upprorsrörelsen utbreder sig för varje dag. Området mellan floderna Sankuru och Lukenje är fullständigt i de upproriska infödingarnas händer. Dagligen inträffa blodiga sammandrabbningar mellan infödda och kolonialtrupper.

Negrerna äro i besittning av moderna skjutvapen och de vita hava lidit synnerligen starka förluster, enligt uppgift icke mindre än över 300 döda och 200 sårade.

Chefen för kolonialtrupperna har rekviderat bombflygmaskiner för att bekämpa upproret.

Nytt skeppsvarv bygges i Petersburg.

Krasnaja Gazeta meddelar att vid Nevaflo den i Petersburg bygges ett stort skeppsvarv, som under år 1932 skall vara färdigt och innan årets slut skall ha levererat fartyg till ett värde av 2,5 milj. rubel. Varvet skall främst utnyttjas för byggande av mindre fartyg, sportyachter o. dyl.

Märkligt fynd av fossilier i Sibirien. En expedition utsänd av ryska vetenskapsakademien, har på Kulundinsksteppen i västra Sibirien anträffat fossil-lämningar av djur och fåglar från kvartärtiden, däribland betar av en förhistorisk elefant och skelettdelar av en jättegiraff. Fyndet är ev stor vetenskaplig betydelse, då de lärda hittills varit av uppfattningen, att hela Kulundinsksteppen mellan städerna Tavlodar, Barnaul och Semipalatinsk icke utgjort fastland, utan ett förhistoriskt hav. Upp-täckten av de förhistoriska djurskeletten bevisar, att steppen städse utgjort land.

Ryska förberedelser för polarforskningar.

Sovjetinstitutionerna ha redan vidtagit förberedelser för det in-

ternationella polaråret. Central-exekutivkommitténs presidium har sålunda under Kalinins ord-förändskap behandlat programmet för polaråret. Prof. Schmidt från arktiska institutet och prof. Wandelheim från hydrometeorologiska institutet i Petersburg ha hållit föredrag om de planerade arbetena. Central-exekutivkommittén har godkänt det framlagda programmet.

Riktlinier för lantbruket.

Lantbrukets industri- och handelsväxter.

Rikta vi blicken på lantbrukets utveckling under det senaste halvsekle, har denna nästan helt behärskats av en strävan att genom ladugårdsskötseln söka sin huvudsakliga inkomst. Det tidigare rådande sädesbruket, som närmast avsåg odling av brödsäd och till en del spånadsväxter, nödgades vika för de nya ideströmningar, som från föregångslandet Danmark med allt större styrka gjorde sig gällande och snart blevo normgivande för de övriga nordiska länderna. Avgörande för denna övergång var den s. k. ersättningsprincipen. Förädlingen av ladugårdens produkt mjölken, så resonnerade man, betalar jordens gröda högre än spannmålen och ersätter dess förluster med gödseln. Ju mer foderväxter vi odla desto verksamare blir ersättningen och dess högre när jordens växtkraft.

Efter hand antog därför odlingen av spannmål och spånadsväxter, som blevo förmål för införsel, medan å andra sidan utförseln av smör steg. Härom vore intet att anmärka, för såvitt utförseln av smör förmått över-skjuta eller blott uppväga den införsel, som systemskiftet efter hand gav anledning till, men det var ingalunda fallet. Förhållandena i Finland ge en bild, som bekräftar påståendet.

Ända till året 1874 var landet självförsörjande, ity att lantbrukets handelsbalans med utlandet ända till dess varit aktiv. Redan tio år tidigare eller år 1864 hade landets regering avlyftat skyddstullen på spannmål, vilken åtgärd gjorde sädesodlingen mindre lönande. Då svår missväxt drabbade sädesodlingen åren 1867, 1868, gävo bönderna

allt allmänare vika. Den lovprisade mjölkhushållningen blev allt allmänare införd och i den riktningen har utvecklingen alltjämt fortgått.

Vi tro ej man bekymrat sig synnerligen om vad systemskiftet burit i sitt sköte. Men forskar man i landets officiella statistik framgår av denna, att införseln av lantbruksprodukter ansenligt stigit på bekostnad av utförseln och nådde vid tiden närmast före världskrigets utbrott den skrämmande siffran av 55 miljoner guldmärk, som de närmast gångna åren hållit sig mellan 500—600 miljoner Fmk. Detta belopp motsvarar efter den finska markens kursfall någorlunda ovannämnda värde. Utförseln av smör, ost och andra ladugårdsprodukter har sålunda ej förmått uppväga införseln, vadan utvecklingen ter sig som en tillbakagång.

Man frågar sig nu varav detta beror. På folktillväxten och den ökade förbrukningen kan merinförseln ej skrivas, ty den odlade jordarealen har under tiden ökat i större proportion än befolkningen ökat i antal. Svaret torde fastmer få sökas däri att en alltjämt stegrad smör-export från norden och från fle-andra riken till England, nära nog det enda importlandet, tryckte med priset på smör, medan stor efterfrågan på kraftfoder bragt priset på det i höjden och därigenom försämrade mjölk- och smörhushållningen som affär.

För det andra omsätter kon kraftfodret alltför dyrt. Under den tiden hon mjölkar som bäst kan man visserligen i mjölken återfinna 30—40% av fodrets närings- eller värmevärde, men då hon årligen står sin minst

en månad och i uppfödning drager mycket foder blir ovanstående procenttal med avprutning för kons hela levnad högst 18—20%. Men ej ens all denna näring går till smörberedning, varav blott fettet, som utgör 3,5—4% av mjölken kommer till användning. Skulle mjölken, som dock med ostämnet, sockret och salterna representera mjölkens halva värde fodras åt kalvar och svin. Att en redan förädlad, till människoföda användbar vara ånyo nedbrytes i djurorganismen naturligtvis under stor förlust av näring, är ju en förvänd hushållning. Därhän har sålunda överproduktionen på en vara lett oss och att den näring, som slutligen kommer människan tillgodo blott utgör en försvinnande liten procent av det med stora omkostnader framodlade fodrets näringshalt och avyttras till ett pris, som långt understiger produktionskostnaderna. I nämnda förhållanden finna vi sålunda förklaringen till att ett land, vars lantbruk under tidigare skeden uppvisat aktiv handelsblans icke förmått uppehålla den med boskapsskötsel som huvdnäring. I betraktande av de anmärkningsvärt stora summor, som årligen åtgå för lantbrukets merinförsel, kan systemskiftet vitsordas som ett nationalekonomiskt missgrepp — sannolikt det största, som någonsin blivit begånget. (Forts.)

Äpplen från fröträ

(oförädlad frukt) uppköpas till Birkas folkhög- och lantmannaskola. Svar jämte prisuppgift under adress.

Rektor för Birkas folkhög- och lantmannaskola, Hapsal.

Svenska folkskolans julfest

äger rum den 17 dec. kl. 18 i IV folkskolans lokal Nygatan 15. Föreståndaren.

Söndagen den 6. XII avled efter en kort, svår sjukdom vår ömt älskade lilla son

Sven Gösta

född 18. I. 1924

Arthur och Ulla Grönholm.

Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat
Systembolagets Restaurang på
LAXEN, HALMSDAT

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh: Civering, Joh 1 Wanselin, stadske nist

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS**BOKFERLAG**

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Välsorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

Bästa drivkraft för fartyg av alla slag är

**MARIN- J. M. JUNE-
MOTORN MUNKTELL**

A.-B. Jönköpings Motorfabrik, Jönköping. Telegr.: MOTOR
Telefon 197, 897

Överum

är namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.

LENNA BRUKS AKTEBOLAG
Länna station Tillverkar och försäljer:
Byggnadssnickeri Hyvlade och ohyvlade
Trävaror Träkol, Ved av alla slag
Begär offert

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Giv barnen **SVEA**
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsagar
LIDKÖPING

VIKING

Representant för Estland
Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Väikända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Åt det

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermellin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till alla högsta pris
Vi betala högsta priser, då skinnen h uvudsaks
ligen äro för egen fabrikation. Prislissa sände
mot porto.

OUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

„Besök Borås“
Reserverad annonsplats

Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

Betald annonsplats

Aktiebolaget J. E. Arndt
Hudiksvall Ångbåtsexpedition, Befraktnings-
Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

HANSA
STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
S. Karja 7.

Restaurant Runan

Sundsvalls popu-
läreste restaurant.
HEMTREVLIGFESTVÄNING
Förträfflig mat. Billigaste priser

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyg
Gefle Manufaktur Aktiebolag
Strömsbo.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

BIERSTUGAN I

Spångabacken, Norrköping.
Rekommendera sina väl tempererade malt-
drycker.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkros-
sar, Vägbyggnadsmaskiner, Betong-
blandare, Torvmaskiner, Bränslekros-
sar för Torv, Koks och Kol, Pulverise-
ringsmaskiner, Vindsiktat, Transportap-
parater, Lastningselvatörer, Rullager,
Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommende-
ras.

AKTIEBOLAGET
ÅBJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

SVEABLANDNING

Rostkaffet i blågula påsar
tillfredsställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parksvering. God plats för bilar.

„Besök Karlstad“**ORSA KÄTTINGFABRIK**

ORSA
(Innehavare: Järnhandl. Birger Olsson)

Tillverkar
Kätting och Flottningssmidan
ävensom *Specialkätting* för olika ändamål
EXCENTERKOPPLET

All kätting provas och utföres av prima
svenskt specialjárn. Infordra offer. Telefo-
ner 9 och 194.

TVA
Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och sys-
tembolag

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till **KARLSKRONA—DANZIG—LIBAU**
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.